

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Η ΣΚΕΨΙΣ Σ' ΕΝΑ ΚΟΜΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΙ;

Ένα άλυτο επιστημονικό πρόβλημα. Λειτουργεί ή σκέψις μετά την καρατέμναι; Η προσπάθειες των επιστημόνων. Η καρατέμναι της Μαρίας Άντουανέτας. Η κτηνωδία του δημίου. Κοκκίνιας πράγματι ή νεκρή βασιλίςσα; Η καρατέμναις του άββα Μπρουνώ. Το πείραμα του δικηγόρου Δομνίκ. Το κεφάλι του καρατεμνθέντος άπαντά !... Το κεφάλι του Έλληνας κακεύργου Άρτέμη, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

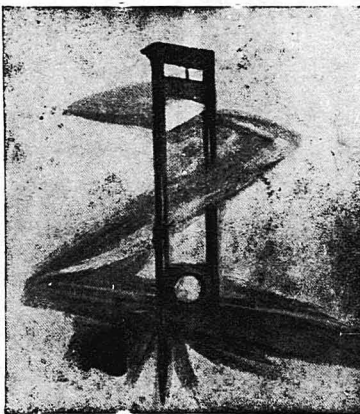
ΠΕΙΡΟΥΣ επιστήμονας άπασχόλησε ως τώρα το πρόβλημα άν ένα ανθρώπινο κεφάλι έξακολουθεί να διατηρή συνειδησι της ζωής, έστω και για λίγες στιγμές, μετά την άποκοπή του από το σώμα. Το σοβαρότατο αυτό ζήτημα προσέβλεψε και δικαίως την προσοχή πολλών επιστημόνων. Τα πειράματα όμως που διεξήχθησαν δεν έδωσαν θετικά άποτελέσματα, λόγω των τρομερών δυσκολιών που παρεμβάλλονται στην έξακρίβησι του άλλου αυτού γράφου. Όλίγες μαρτυρίες υπάρχουν σχετικώς, αλλά κι αυτές δεν προσφέρουν τίποτε το όριστικό στους έρευνητάς του προβλήματος.

Λέγεται π.χ. μεταξόν των άλλων ότι κατά την καρατέμναι της άτυχους βασιλίςσης της Γαλλίας Μαρίας Άντουανέτας, μόλις έπεσε το κεφάλι της καταδίκου, ο δήμος το πήρε και το σήκωσε ψηλά για να το έπιδειξη στο πλήθος. Για να ευχαριστήσει μάλιστα το μανόμενο λαό έδωσε ένα δυνατό μπάστο στο πρόσωπο της νεκρής! Και τότε, κατά τη θεαίωσι αυτού του ίδιου του δημίου, τα μάγουλα της βασιλίςσας κοκκίνισαν !...

Άλλά ή σπουδαιότερη μαρτυρία που υπάρχει σχετικά μ' αυτό το ζήτημα, όφειλεται στον έπιφανή Γάλλο δικηγόρο του περασμένου αιώνου Δομνίκ, έναν από τους πιο ενθουσιαστές νομικούς της εποχής του. Ο Δομνίκ παρίστατο ως συνήγορος κάποιου κακούργου του άββα Μπρουνώ, κατηγορουμένου για φόνο, τόν οποιο όμως δεν κατέδωσε, παρ' όλεις τας προσπάθειες, να γλυτώσει. Ο πελάτης του καταδικάστηκε σε θάνατο.

Μετά την έκδοσι της καταδικαστικής άποφάσεως, ο Δομνίκ, τόν όποιον ένδιέφεραν έξαιρετικά και τα επιστημονικά ζήτηματα και μάλιστα τα σκοτεινά και άλυτα, έξήγησε να έπισκεφθή το μελλοθάνατο στο κελλί του. Η σχετική άδεια έξεδόθη και μια νύχτα ο διευνητής τών φυλακών ώδήγησε τόν έπιφανή δικηγόρο στο κελλί του άββα Μπρουνώ και τόν άφησε μόνον μέ τόν κατάδικο.

Μπρουνώ, είπε τότε στον κατάδικο ο συνήγορός του, ο σκοπός της έπισκέφσεως μου δεν είνε, καθώς καταλαβαίνεις, να σου άνακουνώσω την άποτυχία τών ενεργειών μου για την διάσωσί σου. Ήρθα να σου προτείνω ένα πείραμα που άν πετύχει, θα είνε ένα από τα κοσιοιστορικώτερα γεγονότα της εποχής μας. Είσαι ένας άνθρωπος πολύ μορφωμένος και γνωρίζεις πόση σπουδαιότητα έχει το πρόβλημα άν έξακολουθεί να μένη κανένα ίχνος αισθήσεως στο κεφάλι του ανθρώπου άπου άποκοτεί από το υπόλοιπο σώμα. Το πρόβλημα αυτό, καθώς ξέρεις, δεν κατορθώθη ποτέ να λυθί για τόν άπλούστατο λόγο, ότι οι κατάδικοι μέ τους όποιους οι γιατροί προσάθισαν νάρθουν σε σχετική συνεννόησι, κατερούμαζαν λίγο πριν πέσει ή μάχαιρα του δημίου κι' έχισαν την ψυχαίμια τους. Έσθ όμως έχεις και νομιστήν και θάρρος...

Προέδρος ήκουε ταύτα αιωλών. «Έπειτα, άφου ένέκνωσε το λινόν άστριμα του προγεμιάτος του είνε πυνάκος, και έθέρμανε άταράχως έν τώ αυτώ τηγνιάφ ποστίνα ύδατος, ως δια να πλύνη το τηγνιάφ, άντι τούτου περιέχισε δια τόν ύγρον τόν άνανδρον φρούραχον!» Έστεργε έπειτα το τηγνιάφ κι' έμελάνωσε και το πρόσωπον αυτού, έπιφανός: —Τοιατή όφειλετο άμοιβή δια την μικρονομίαν και την άνασωντίαν σου, άφου έροβήθης, όπως λέγεις, τούς μύριμιας !». Το περιστοιχόν τούτο, διαδοθέν άμείσως, έπροξένισε τούση έντύπωσιν, ώστε ο καυχηματίας φρούραχος μετ' όσον πολύ ηπόκρίθησε.

Ο Άγγλος συγγραφέας Χάου, γράφοντας και αυτός το παραπάνω έπεισόδιο, παρατηρεί:

«Τούτη ήταν ή τύχη της συνειδησεώς του (του Άχιλλέως), ώστε έπραξε κακούργημα σπάνιο για την Έλλάδα. Γιατί ποτέ δεν θυμώμαι ν' άκουσα άλλο τέτοιο, έκτός εκείνων που άπτοκτονούσαν για να μη πέσουν στα χέρια τών Τούρκων».

Ο Θάνας Κανακάρης δεν έζησε να ιδή τ' ένδριό του πραγματοποιούμενο. Πέθανε στην Έσμονήν, στις 14 Ιανουαρίου 1823. Έως να πέθανε και από δικού του λάθος. Ο γιατρός του είχε διορίσει να πάρη για φάρμακο καθαριστικό ζεμεικών κάρων. Εκείνος όμως πήρε μεγαλύτερη δόσι και τόν έξέντλησε και του έφερε το θάνατο.

—Τι θέλετε να κάνω δηλαδή; ρώτησε άνυπόμονα ο κατάδικος.

—Θέλω, είπε με σταθερότητα ο Δομνίκ, μετά την καρατέμναι σου να μέ πληροφορηθείς μ' ένα συμφωνημένο σημάδι ότι ο έγκέφαλός σου λειτουργεί, ότι το χτύπημα της λεπίδας δεν παρέλυσέ άμέσως όλη τη δύναμι της βουλήσεώς σου. Θέλω ν' άποκριθής σ' ένα έρώτημα που θα σου υποβάλω ένα δευτερόλεπτο μετά την έκτέλεσι...

—Θέλετε δηλαδή να σάς... μιλήση το κεφάλι μου; ρώτησε μ' έξαφιμύ τον άββα που είχε γίνει πελιδνός και θημάτμε με νευρικότητα μέσα στο κελλί του.

—Άν όχι να μιλήση, παρατήρησε ο δικηγόρος, τουλάχιστο να συνεννοηθή μαζί μου μ' ένα σημάδι. Παραδεχόμαι ότι ή αγαθία άμορραγία άδυνατεί τόσο πολύ το κεφάλι, ώστε καθιστά άδύνατη την όμλια. Δεν πιστεύω όμως να είνε ικανή να έμποδισή μια μικρή ύοστασι του προσώπου.

—Θά σάς παρακαλέσω να μου εκθέσετε καθαρά το σχέδιό σας, είτε ο μελλοθάνατος.

—Άκουσε... Κατά τη στιγμή της καρατεμνσεώς μου, εγώ θα στέκομαι κοντά στο δήμο και πριν ή μάχαιρα πέσει θα σου ύπενθυμώσω ψυθωριστά τη συμφωνία μας. Κατόπιν, μόλις κοτεί και πέσει το κεφάλι σου, θα το σπρώξω άμέσως, θα το φέρω κοντά στα γέλη μου και θα σου φωνάξω:

—ε'Απάντησε! Άπάντησε!

Άν έού έκείνη τη στιγμή έχεις ίχνος αισθήσεως και άντιληφθείς τα λόγια μου, θα μου το δείξης χαμηλώνοντας και σηκώνοντας δύο φορές το βλέφαρό σου. Πρέπει να ξέρεις ότι με τις δύο αυτές άπλες κινήσεις θα έξυπηρετήσης την έπιστημη όσο κανένας άνθρωπος δεν την έξυπηρετήσε μέχρι τώρα. Θά θέλησης λοιπόν να τό κάμης;

Ο Μπρουνώ σταμάτησε το νευρικό περίπατο του. Έμεινε για λίγες στιγμές θυθισμένος σε σκέψεις και κατόπιν είπε:

—Ναι, θα το κάμω, χάριν της έπιστημής.

Την ήμερα της καρατεμνσεώς, ο Δομνίκ βρισκόταν από τις πέντε το πρωί κοντά στον κατάδικο. Ο μελλοθάνατος έπαι ένα φλυτάνι καρφέ με λίγο ρομύμ, κι' ύστερα τόν παρέλαβε ο δήμος για να τόν ώδήγηση στην αβλή της φυλακής όπου θα γινότανε ή έκτέλεσι.

Ο ίερέας που συνώδευε το Μπρουνώ τόν φίλησε στο μέτωπο όταν φτάσανε μπρός στη λαμητόμο και τού είπε μερικά παρηγορητικά λόγια. Κατόπιν, μόλις ο κατάδικος φίλησε την εικόνα του Έσταυρωμένου, οι βοηθοί τού δημίου τόν άπαζαν, τόν έδσαν στην ειδική σάβια κι' έβαλαν το κεφάλι του κάτω από το λεπίδι της καριαισίλας. Ένα πρόταγμα άκούστηκε κατόπιν και το τρομερό λεπίδι έπεσε!

Μόλις το κεφάλι του καρατεμνθέντος κήλησε στον ειδικό σάβιο με τα πριονιδια, ο δικηγόρος έπλωσε το χέρι του, το έπιασε από τις τρίχες, το έφερε σιμά στο πρόσωπό του

και τού ψιθύρισε κάτι στ' αυτί: Τί συνέβη τότε; Άς άφήσουμε να μάς το διηγηθί ο ίδιος ο Δομνίκ:

«Όταν έσώκωσα το κεφάλι από το καλάθι, γράφει ο διαπρετής δικηγόρος, πολύ γρήγορα και πριν τα πριονιδια προλάβουν να κολήσουν στον αίματοστόαλαχο λαμό του, τα μάτια ήσαν δλάνοιχα και μέ κύτταξαν δείχνοντας πως δεν εήταν χάσει άκόμα την αντίληψη. Χωρίς λοιπόν να χάσω δευτερόλεπτο, φώναξα:

«Άπάντησε! Άπάντησε γρήγορα!...

Μόλις έπαύθησα αυτές τις λέξεις, το βλέφαρο του άριστερου ματιού του καρατεμνθέντος χαμηλώσε σπασμοδικά και ύψώθηκε πάλι. Ύστερα από μια συγμιαία ταραχή, επανέλαβα τις ίδιες λέξεις, άλλα δεν παρατήρησα καμμία κίνηση και τότε φώναξα μ' έξαφιμύ:

«Γιά έννομα του Θεού, άπάντησε ξανά!...

Ένας άνεπαίσθητος παλμός παρατήρησε τότε στο βλέφαρο του «κοιμένου κεφαλιού». Η βλεφαριστις κοινήθησαν έλασραό σαν να τις άγγιξε ο άέρας. Τα χαρακτηριστικά όμως έμειναν άδραντα, ή γραμμή του προσώπου άκίνητες και μέσα σ' έξη δευτερόλεπτο από τη στιγμή ποίπεσε το λεπίδι της λαμητόμου, το κεφάλι ήταν όλοφάνερα άψυχο. Έτσι δεν έπέτυχε παρά κατά το ήμισυ μόνον ή προσπάθειά μου πρός διαφώτιση του μυστηρίου για τη διάρκεια της ζωής μετά τόν άποκεφαλισμό του ανθρώπου.

Και στην Έλλάδα, όταν έκαρτομήθη ο κακούργος Άρτόξης, παρετηρήθη ένα σχετικό περιεργό σημάτωμα: Το κεφάλι του γελοσος όταν έπεσε στο σάβιο της λαμητόμου. Το περιστοιχικό αυτό έκαμε τότε μεγάλη άντύπησι και έγώρφησαν πολλά σχετικώς από τούς έν Αθήναις επιστήμονας.